

Sociale wijkteams in Haarlem: De eerste ervaringen

Notitie voor de discussieavond op 7 oktober 2015 georganiseerd door de Werkgroep Vrouwen in de Partij (VIP) Haarlem en de Werkgroep Zorg van de PvdA Haarlem.

1. Inleiding

Medio 2014 is door de PvdA afdeling Haarlem de werkgroep “Zorg en Welzijn” ingesteld. De leden van deze werkgroep zijn direct of indirect betrokken zijn bij de zorg in Haarlem. De primaire doelstelling van deze werkgroep is de fractie van de PvdA te ondersteunen bij de besluitvorming over onderwerpen die in de gemeenteraad aan de orde worden gesteld. De directe aanleiding voor de instelling van de werkgroep is de ingrijpende decentralisatie van taken op het terrein van zorg en welzijn van de Rijksoverheid naar de gemeentelijke overheid.

In verschillende bijeenkomsten van de werkgroep is het functioneren van de sociale wijkteams besproken. Leden van de werkgroep hebben in de afgelopen maanden gesprekken gevoerd met leden van de wijkteams om te zich te informeren over hun bevindingen. De eerste resultaten van dit overleg zijn in deze notitie kort samengevat

De bijeenkomst van 7 oktober is bedoeld om de ervaringen met wijkteams in een breder verband aan de orde te stellen en om na te gaan wat de politiek kan doen om functioneren van de wijkteams nog verder te verbeteren.

2. De taak- en samenstelling van de sociale wijkteams

De taken van de sociale wijkteams kunnen als volgt kort worden samengevat:

- Het op orde brengen van de financiën van cliënten
- Het oplossen van problemen rond huisvesting
- Ondersteunen bij gezins- en opvoedingsvraagstukken
- Het tot stand brengen van een goed sociaal netwerk
- Het vinden van een goede dagbesteding en stimuleren van maatschappelijke participatie
- Het bijdragen aan de oplossing van lichte ggz problemen
- Hulp bieden bij persoonlijke verzorging
- Hulp bij verslavingsproblemen
- Oplossen van justitiële problemen
- Begeleiding naar betaald en vrijwilligerswerk

De ondersteuning bestaat uit het samen met de cliënten en vrijwilligers oplossen van de gesignaleerde problemen en het doorverwijzen en overdragen naar gespecialiseerde instanties.

In een wijkteam zijn als regel een wijkverpleegkundige, een jeugdhulpverlener, een ouderenadviseur, een maatschappelijk werker, een opbouwwerker, een schuldhulpverlener en een vertegenwoordiger van de gemeentelijke sociale dienst opgenomen. De medewerkers hebben een

dubbele rol: sociaal wijkteamlid en medewerker van hun moederorganisatie(bijv. Context, Zorgbalans, etc.)

3.De eerste indrukken van het functioneren van de sociale wijkteams

De deelnemers aan de sociale wijkteams oordelen in het algemeen positief over het functioneren van de teams. Het team biedt de mogelijkheid om snel te reageren op hulpvragen. De teambesprekingen bieden de mogelijkheid voor de door cliënten en politiek gewenste “ integrale”aanpak van problemen. Medewerkers van het team kunnen snel ervaringen uit wisselen.

De wijkteams worden vooral geconfronteerd met heftige schulden en woonproblemen, die weer in nauw verband staan met andere problemen rondom werkloosheid, psychiatrie/verslaving, scheiding, huiselijk geweld, etc.. De caseload van het team is voor een belangrijk deel hardnekkig en chronisch. Het aantal “lichte” , snel oplosbare problemen is relatief beperkt.

Mogelijkheden voor verbetering

De mogelijkheden voor verbetering liggen vooral op het terrein van preventie. De wijkteams geven aan dat zij daar op dit moment niet aan toekomen.

Ook het leggen van verbinding met vrijwilligers- en burgerinitiatieven kan verbeterd worden. Hierbij kan gedacht worden aan organisaties als de Pletterij, Open huis, Stem in de stad, Sportverenigingen, BUUV, etc.

De gemeente zou “deeleconomieën” kunnen stimuleren en nagaan hoe daarvan efficiënt gebruik van gemaakt zou kunnen worden

De structurele vormgeving zou nog verbeterd kunnen worden door het tot stand brengen van “zelfsturende teams”. De vraag is wat de meerwaarde is van de stuurgroep sociale wijkteams, bestaande uit instelling directeuren van hulpverlenende organisaties.

De registratiesystemen kunnen verder vereenvoudigd en verbeterd worden. De registratie vergt nu nog te veel tijd.

Meer aandacht voor de rol van de wijkteams bij schuldsanering. Zij hebben op dit punt meer deskundigheid en ondersteuning nodig.

De bekendheid van sociale wijkteams behoeft verbetering. Nog te weinig potentiële cliënten maken gebruik van het wijkteam

De uitwisseling van ervaringen tussen wijkteams kan beter. Vaak hebben alleen de verschillende professionals binnen een discipline met elkaar contact.

R.F.Schreuder, 10 september 2015